

קדושת השם בניהם

מחזה עגום מתנהל מזה שבועות לעיני בני האזרח: גיבוריו שני שרים ב- ממשלת ישראל, המתקוטטים בפומבי. המריב בה הגיעה לממדים כאלה, שנרשמה כאחד הסעיפים הראשונים בישיבת הממשלה, מיד לאחר יום הכיפורים.

הנושא שעליו מתקוטטים שר-הדתות ושר התחבורה הוא הכשרות במסוסי אל-על. טען נרח ורהפטיגי, שר הדתות: האוכל היה מוגש לנוסעים במסוסי החברה הלאומית אינו תמיד כשר; יש להשגיח להבא על כשרות מלאה.

כדי להשיג מטרה זו — כל האמצעים נראו כשרים. הקורבן הראשון היה בעל המסעדה בנמל-התעופה. הוא מגיש אוכל כשר לכל הדעות — שכן הוא מעסיק ארבי ער משגיחים בשכר, מטעם המחלקה לכשרות ברבנות הראשית. אך מאחר שהוא מספק מנות אל-על, וכל עוד הוא מספק מזון זה יכולה אל-על להמשיך ולטעון שהמזון כשר, גמרה הרבנות ואמר לשתק את המסעדה. היא שלפה משרוליה את

כי אחתה יכולה להתקיים רק במקום בו שוררת סובלנות והבנה הדדית — לא כמסחה ציני לדיקטטורה חסוכה של מיעוט, אלא כביטוי לשלטון של רוב, שאינו כופה את השקפתו הרעיונית על המיעוט.

ערות

בדיחה עצובה

הבדיחה הנפוצה ביותר במדינה ספרה, כי השבוע היה השבוע המאושר ביותר ב- חייו של דוד בן-גוריון: סוף-סוף הועמד במרכז המאורעות האדם שלמינוי מטיף ראש הממשלה כבר שנים רבות — הרמ"ט כ"ל התימני.

אך השבוע התפרסמו בירושלים מספרים שהוכיחו ששיתוף עדות המזרח בכל המוסדות והמנגנון הוא חלש במיוחד דווקא בי אותם המקומות, אשר מטיפים למען שיתוף הפעולה והמיוזג — במשרדי הממשלה. לפי השנתון הסטטיסטי הישראלי, מה- חיים בני עדות המזרח כמחצית מכלל תושבי המדינה, מהו אחוז בני עדות המזרח בקרב הפקידות הבכירה של משרדי הממשלה?

בספר — אף אחד! במשרדו של ראש-הממשלה עצמו יש 120 פקידים בכירים. מהם רק 12 בני עדות המזרח, כלומר 10 אחוזים בסך הכל. האחוז הגבוה ביותר נמצא דווקא בין פקידים משרד הפנים: 75 פקידים 15 הם בני עדות המזרח, אגב, בשום משרד ממשלתי אחר אין יותר פקידים כאלה גם במספרים מוחלטים.

במשרד הסעד, שרוב רובם של נזקקיו הם בני עדות המזרח, אין אף פקיד בכיר אחד מבני עדות אלה — מה הפלא אם רבות כל כך התלונות של הנזקקים, שאין איש מבין להם ולרוחם?

במשרד האוצר יש 10 מתוך 148 פקידים בכירים, בבריאות: 3 מתוך 70; בדמות: 2 מתוך 16; במשרד החוץ: 2 מתוך 53; במשרד המסחר והתעשייה: 5 מתוך 70; במשרד העבודה: 5 מתוך 136; ובמשרד מבקר המדינה — 2 מתוך 86.

6.7 מתוך 50, בסיכום הכללי מתברר, שבעוד שלפני שלוש שנים הייתה הפקידות מעדות אלה 8.5 אחוז מכלל הפקידים, ירד האחוז השנה ל-6.7.

שר החינוך והתרבות זעק לאחרונה על הפער הרב בין העדות ועל הצורך בעידוד העדות המפגרות. ממספרי הפקידות מסתבר שאין אף פקיד מינהלי בכיר מעדות המזרח בין עובדי החינוך. מהעובדים ה- מקצועיים יש 2, מסך-הכל של 66 פקידים. אליעזר אנגל היה עוזרו של מנהל אגף המכס והבלו הבריטי בימי המנדט. עם קום המדינה מינו מעליו מנהל מפלגתי, והוא היה לסגן. כשהגיעה שעת להתמנות למנהל, העבירו אותו למשרד המסחר והתעשייה. כאשר נתמנה משה דיין לשר החקלאות, דאג שהמנהל הכללי הספרדי יתפטר, בעוד שדווקא השר הספרדי, אליהו ששון, לא עשה כן והשאיר את כל הפקידות הבכירה במשרותיה. הוא אפילו לא מיטר את המנהל הכללי של משרדו, שהיה עד קום המדינה מנהל גן החיות של האוניברסיטה.

שר ומספרים. כל המספרים והעובדות האלה, שהיו ידועות כבר מזה זמן רב לבני עדות המזרח, לא היו מקבלות פירסום גם עתה, לולא החסיסה המחודשת בין בני עדות המזרח והופעת המחלחלת הספרדית, שהפילה פחד על כל העסקים הספרדים החתיקים, שחששו לאיבוד כוחם. לכן לא נרתעו הללו לפרסם את המספרים בירחונם במערכה, בו הם מופיעים יחד עם אמרי הלל ושבח למדיניות הממשלה מאת שר ה- דואר אליהו ששון ויועץ ראש הממשלה לענייני מיוזג גלויות, פרופסור אנדרי שוראקי.

עיריות

אשרי המאמין

למרות שעיריית גבעתיים היא אחת העיריות המבוקרות ביותר בדין וחשבון של מבקר המדינה ולמרות שעל פקידים בעירייה התנהלו ומתנהלות חקירות משטרת תיירות, עדיין לא פג אמונו ראשי העיר ב- אדם. כאשר חולקו השבוע 32 דירות לזוגות צעירים, הוכיח סגן ראש העירייה, קובה קרייזמן, את אמונו זה.

(המסך בעמוד 11)

העם

אלוהים וספוטניקים

בבתי-הכנסת הלמו יהודים עטופי טליות על חום. על שפת-הים בקיסריה רבצו ישראליים שופים בין סליהפינקי.

במאה-השערים שלחו יהודים את מבטם ב- שמיים, התחננו למחילה. באכזיב שלחו מטיילים את מבטם בשמיים ועקבו אחרי שני לחינים נעים, האחד צפונה והשני דרומה.

בתל-אביב סקלו ילדים באבנים את מכרזיתו של עובד השגרירות הבריטית, שמיהר העירה כדי לסענה מיברק חשוב. בטנטורה חזר ילד בן שש על דברי מורתו החיפית: "יום-כיפור הוא יום חשוב לדתיים. ביום הזה כל הדתיים צמים."

כך עבר יום הכיפורים של תשכ"ג. **בנענים ואייפיג'י**, יום הכיפורים הוא היום היהודי ביותר שבין כל ימי הדת היהודית. כי הוא דתי מובהק. בניגוד לחג הסוכות וחג הפסח, שהם חגי-טבע כנעניים עתיקים אשר פשטו צורה ולבשו צורה בדת היהודית, אין ליום הכיפורים שום קשר עם הטבע או העונה. הוא מוקדש כולו למיתוס היהודי, למוסר היהודי. הוא מגלם בתוכו את הדת היהודית כולה.

האם תיתכן עוד הבנה בין היהודי, המאמין בכלל הרצינות כי ביום הזה חותם אלוהים את ספר החיים ומחליט על גורלו הפרטי בשנה הבאה — לבין הישראלי ה- בורח ביום הזה מן ההתייחסות הכפוי של העיר, אל חיק הטבע?

סובלנות — של מי? ערב יומהכ"י

פורים הביע את דעתו על כך אדם חשוב מאוד: שר הדתות. כותב נרח ורהפטיגי:

"קצת יותר הבנה הדדית, קצת יותר התייחסות עמוקה ובעברנו המפואר והמסוער, תלמד אנו עד כמה מוכנת היא מלחמת דת, בכל הצורות ובכל התנאים. יותר סובלנות ואהדה הדדית נחוצים לנו כאוויר לנשימה. אלה מלים של זהב — אילו התכחש השר לתוכן התמים המשמע מהן, אך למעשה כונתו הפוכה: הוא תובע קצת יותר סובלנות של הרוב החילוני לדת המפלגתית ה- מאורגנת, קצת יותר הבנה של האזרח ה- מתנגד לדרישות האולטימטיביות של השוא"פים לכפייה דתית.

כי באותו היום בו כתב ורהפטיגי את דבריו, דואר היה עסוק בשרשרת של מלחמות דתיות, שהוא עצמו יום את כולן: מלחמה למען משגיח דתי מעופף במטוסים (ראה מסגרת), מלחמה לסגירתה בשבתות של המסעדה התינונית בנמל-התעופה, ועוד ועוד.

טוטאליטאריות. זדהפטיגי עצמו אינו

משאיר כל ספק ביחס לכיוון פעולותיו. הוא מצויר במאמרו החגיגי דמות של מדינה טוטאליטארית מובהקת, אשר במר- כזה תעמוד הדת המאורגנת, בהנהגת עסקנים פוליטיים:

"ההפרדה בין דת ומדינה נכשלה, בעיקר מפני שהמדינה פשטה צורה ולבשה צורה אחרת לגמרי. המדינה המודרנית — אינה יותר אותה מדינה שעסקה רק בענייני בסחון וסדר, כי שפירה על הגבולות, וביחסים עם מדינות אחרות.

"המדינה המודרנית רוצה, שואפת, להשיג תלט על כל חדרי המדינה, על כל האזרח. היא כובשת חיי הצבור וחי הפרט, היא חודרת לפני ולפנים של כלכלה וחיי-רוח. היא עוסקת בקמח ובתורה, ומכאן ההתנגדות שות הבלתי נמנעת עם הדת ונושאתיה. ואם במדינות העולם כן, הרי במדינת ישראל על אחת כמה וכמה.

"... אין המדינה יכולה להתעלם מחשיבותה של הדת בכלל, ושל תורת ישראל, תורת חיים, פרט, — כגורם חינוכי של המוני עם, להיי סוסר והתעלות רוחנית. דברי אברהם אבינו: רק אין יראת אלקים במקום זה, והרגוני — או בפרפרזה הסודית שבדברי ז'אן פול סרט, בהסתמכו על דוסטויבסקי, כי: אם אלקים איננו קיים, הרי הכל מותר — הם נכונים, עומדים וקיימים כאז, כן עתה."

אם אלוהים קיים... על כך

ישבו החילוניים, למודייה-נסיון: "ואם אלוהים קיים, הרי הכל אסור." כאשר מיעוט קנאי מנסה לאסור על ה- רוב את אורח-החיים המתאים להשקפותיו ולרצונותיו — הרי במוקדם או במאוחר יגיעו הדברים להתמוצות. וכאשר יגיעו הדברים להתמוצות — ספק אם עוד אפשר יהיה למנוע התפלגות לשני עמים.

חדיש: שינוי רב בדוגמות ג'ר' קולי לשנת 1963 מהחה הקו הארוך עלינו להצרת הגזרה. שמלת הגירסי בעלת הרקמה המתפתלת לאורכה הוא דגם חדיש המאפיין את כל מוצרי ג'ר קולי. חליפות, מעילים ושמלות ג'ר-סי של ג'ר קולי משיגים אך ורק בבתי-האופנה המובהרים בכל רחביה של הארץ.

ד ר ו ש
מרכז (שותף)
למעדון חברתי
(של ימי שישי)
• על בסיס רנטבילי
• ההשקעה — 4,000 ל"י
(צמוד מתאים ומיוחד — קיים)
• התפקיד מעניין וחלקי
• בשעות הערב בלבד
לפנות ת.ד. 1386, תל-אביב, למס. 565

צו"ף רח' רשי 33 ת.א.
ת.ד. 22075 טל 232309
הכפלות הדפסות
|הזמנות גם בטלפון|
*
למוד כתיבה במכונה
עברית אנגלית
ב- 25 שעורים כפולים
אביזרי עזר משוללים
דאגה לעבודה
מנחים ורישום 8 בבקר - 8 בערב

ד ר ו ש
לגוף המארגן סיורים וטיולים בארץ ובסביבתה במסלולים מיוחדים, על בסיס רנטבילי — **מרכז שותף בעל כור** שר ארגוני וליחסי צבור. ההשקעה 4,000 ל"י. התפקיד — מעניין ואחר-ראי, חלקי לשעות אחר-צהרי או הערב. לפנות ת.ד. 1386, תל-אביב, למס. 581.

מאחורי הגב של שר הדתות נראה הרב שם-עון אפרתי, ראש המחלקה לכשרות ברבנות.